

Natuurbeschermingsnieuws

Ook de afgelopen maanden zorgde Formule 1 in Zandvoort weer voor de meeste reuring. Het nog maar weinig bekende strandreservaat Noordvoort wordt erdoor bedreigd, maar kreeg aan de andere kant ineens veel publiciteit, ook op landelijk niveau. Andere zaken zijn voor de natuur in onze regio minstens even belangrijk, maar krijgen in de media nauwelijks aandacht. Gelukkig zijn er opnieuw deels ook weer positieve ontwikkelingen te melden.

F1-karavaan door strandreservaat Noordvoort

Het F1-circus blijft Nederland behoorlijk op zijn kop zetten. Kennelijk vindt bestuurlijk Nederland dat voor zo'n prestigieus evenement bijna alles en iedereen, vaak letterlijk, opzij moet. Over de gevolgen voor de broedvogels en andere natuur in de omgeving wil men liever niet praten. Provinciale Staten besloten in al haar wijsheid (lees: om politieke redenen) dat een onderzoek naar de gevolgen voor broedvogels niet nodig zou zijn (wat niet weet wat niet deert). Om de verwachte verkeerschaos enigszins te beteugelen wordt de spoorlijn momenteel in sneltreinvaart opgewaardeerd, worden verspreid over de regio gigagrote parkeerterreinen aangelegd (daar is ineens allemaal geld voor!) en worden tijdelijk allerlei verkeersaders afgesloten. In welke mate gewone burgers en recreanten in de betreffende dagen de regio nog in en uit kunnen komen, moet de praktijk leren. Dat er een verkeerschaos zal ontstaan, wordt in alle toonaarden ontkend. Desondanks wil de gemeente Noordwijk nu voor de hoogste gasten, met name de raceteams, een uitzondering maken. Het college heeft ontheffing verleend om een karavaan van tien auto's in plaats van via de weg over het strand te laten rijden, zogenaamd vanwege de veiligheid (dat argument doet het altijd goed), maar in feite natuurlijk gewoon omdat het via het strand sneller gaat. Terwijl net vorig jaar op een deel van het strand tussen Noordwijk en Zandvoort een strandnatuureservaat is geopend. En er net overleg met en tussen de gemeenten gaande was op welke wijze in het 3 km lange strandreservaat Noordvoort de rust voor foeragerende vogels en zeehonden optimaal kan worden gewaarborgd: geen visserij meer vanuit het strand, geen auto's behalve hulpdiensten, zo min mogelijk evenementen etc. Als de F1-karavaan over het strand mag, is dus niet alleen de verstoring door dit ene evenement aan de orde. De geloofwaardigheid van het gehele strandreservaat staat ter discussie. Want hoe kun je minder versturende activiteiten in Noordvoort nog tegenhouden als de F1-karavaan er zo maar overheen mag? Een door meer dan 30.000 mensen getekende petitie en brandbrieven ondertekend door onder meer Natuurmonumenten, Vogelbescherming Nederland en onze werkgroep hebben echter ook de gemeente Zandvoort niet kunnen tegenhouden om in dit onzalige plan mee te gaan. Wel heeft de gemeente Noordwijk bepaald dat de F1-karavaan uitsluitend mag bestaan uit elektrisch aangedreven auto's die met een snelheid van max 30 km/uur over het strand mogen rijden. Vooralsnog wordt ook alleen voor dit jaar ontheffing verleend en worden de ervaringen samen met natuurorganisaties geëvalueerd. Zandvoort heeft de voorwaarde toegevoegd dat er alleen over het strand mag worden gereden 'als vervoer over de weg of de lucht echt geen optie is'. Het laatste woord is er daarmee nog niet

over gezegd: een groep burgers heeft aangekondigd tijdens het evenement een ludieke strandblokkade te willen organiseren.

Strijd voor een betere toekomstvisie Spaarnwoude

In de vorige Fitis hebben we bericht over de teleurstellende conceptvisie 'Spaarnwoude Park 2040' voor het recreatiegebied Spaarnwoude. In onze ogen een eenzijdig beleidsstuk dat zijn eigen ambitie van een integrale visie van geen kanten waarmaakt. Onevenredig veel nadruk ligt op het vermarkten van het gebied en op meer geld binnenhalen wat ten koste dreigt te gaan van de leefomgeving van bewoners en de belangrijke natuurwaarden in het gebied. Dat de natuur er in deze toekomstvisie nogal bekaaid vanaf kwam, is ook niet helemaal verwonderlijk, omdat er in het voortraject geen enkele natuurorganisatie serieus bij is betrokken. We hebben daarom een stevige zienswijze geschreven, waarin we vooral hebben aangedrongen op een actieve betrokkenheid van natuur- en bewonersorganisaties in het vervolgtraject. Om meer kans te maken gezien en gehoord te worden, zijn we vanaf het begin gaan samenwerken met andere natuur- en bewonersorganisaties. De zienswijze is onder de naam 'Paraplugroep Spaarnwoude' ondertekend door vijf organisaties. Sindsdien hebben zich nóg drie organisaties bij ons aangesloten. Aangezien het bestuur van het recreatieschap bestaat uit vier gemeenten en de provincie zijn we ook bij de gemeenteraden van alle vier gemeenten en bij Provinciale Staten gaan inspreken en lobbyen. Deze stevige aanpak - goed doortimmerde zienswijze én politiek lobbywerk - lijkt gelukkig resultaat te sorteren. Vooral ons pleidooi voor een betere participatie werd door de politiek vrij breed opgepikt. Inmiddels zijn we uitgenodigd voor een eerste overleg met de verantwoordelijke ambtenaren van het recreatieschap. In een open gesprek hebben we onze bezwaren en wensen goed kunnen toelichten. Ons is vervolgens verzekerd dat ze bij de verdere afronding van de visie serieus rekening willen houden met onze zienswijze. Ook is ons beloofd dat we in het vervolgtraject naar uitvoeringsprojecten beter worden betrokken. Daarover zijn eerste afspraken gemaakt. Wie weet komt het toch nog enigszins goed. Maar eerst zien en dan pas geloven.

De RIETLANDEN langs de Binnen Liede, een van de parels van Spaarnwoude die bescherming en een beter beheer verdienen. Foto: Chris Brunner

Impulsen voor ecologisch groen in Haarlem

De eerste maanden van het jaar brachten verrassend veel positief nieuws uit Haarlem. Nog voor het einde van het jaar is in de persoon van Sjoerd Andela, na vele jaren van afwezigheid, eindelijk weer een stadsecoloog aangetreden in deze gemeente. Andela was jarenlang hoofd van de gemeentelijk afdeling milieu en kent daardoor de gemeentelijke organisatie en politieke cultuur binnen de gemeente goed. Hij mag als stadsecoloog gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen over ecologische maatregelen op alle terreinen. Belangrijke taken zijn het bevorderen van natuurinclusief bouwen binnen de grote bouwopgave, het introduceren van een op ecologie gericht maaibeeld en het oprichten van een vrijwilligersplatform. Wij zien uit naar een goede samenwerking met hem.

Naast de nieuwe stadsecoloog is ook een 'strategisch adviseur groen' aangetreden. Zijn taak is een integraal groenbeleid te ontwikkelen ter vervanging van het zwaar verouderde groenstructuurplan. Daarmee wil de gemeente echt werk maken van het vergroenen van de stad. Zijn expliciete opdracht daarbij is om dit beleid samen met bewoners en belangenorganisaties uit te werken. Wij zijn zeer benieuwd naar het resultaat. De start was in ieder geval goed. In de eerste drie maanden van dit jaar zijn al drie participatiebijeenkomsten georganiseerd.

Maar er zijn ook mooie concrete resultaten te melden uit Haarlem. De gemeente heeft besloten om flink te investeren in de redding van de laatste weidevogels (en kluten) in de Hekslootpolder. Vanaf dit voorjaar zullen ruim 50 ha poldergrond ter weerszijden van het Assendelvevoetpad (inclusief de klutenplas) worden voorzien van een elektrische afrastering waarmee de vos uit dit gebied wordt geweerd. De Vereniging tot Behoud van de Hekslootpolder heeft met € 25.000 een royale financiële bijdrage geleverd aan de realisering van dit plan. Het is nu 5 voor 12 voor de weidevogels in de Hekslootpolder. Alle betrokkenen, inclusief onze vogelwerkgroep, hebben echter laten weten in beginsel nog steeds goede kansen te zien om het aantal broedparen weer te laten groeien. De komende jaren zal blijken of de vogels er ook zo over denken.

In de Poelpolder gaat de gemeente dit jaar zelfs investeren in een geheel nieuw stukje natuur, Poelbroekweide genaamd. In een verwaarloosd weiland, grenzend aan de Boerhavewijk, wordt een nieuwe plas gegraven. Binnen de plas komen enkele eilandjes. Om de plas heen komt een brede rietkraag en een strook bloemrijk grasland met een wandelpad. De werkzaamheden zijn inmiddels gestart.

Meeuwen Tata Steel waar mogelijk met rust gelaten

Zes jaar geleden stelden we in de Fitis nog de vraag: zijn de vele broedende meeuwen op het terrein van Tata Steel vogelvrij? Op verzoek van Tata Steel wilde de provincie destijds een ontheffing verlenen om overal op het immense terrein, zonder enige beperking, meeuwen te kunnen bestrijden. Samen met de Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland hebben we daartegen bezwaar gemaakt. Uiteindelijk met succes, de ontheffing is ingetrokken. Sindsdien is gelukkig periodiek overleg met Tata Steel tot stand gekomen. Uiteraard erkenden ook de betrokken vogelwerkgroepen dat het bedrijf in specifieke gevallen moet kunnen ingrijpen, zeker als de veiligheid aantoonbaar in het geding is. In de praktijk bleek bij een kritische beschouwing echter het aantal gevallen dat broedende meeuwen de bedrijfsvoering en daarmee samenhangende veiligheid daadwerkelijk in de weg zitten uiterst gering te zijn, slechts twee tot vier gevallen per jaar! Een onbeperkte onthef-

ding was, zoals verwacht, nergens voor nodig. Over de wijze waarop in voorkomende gevallen kan worden ingegrepen zijn recent nog nadere afspraken gemaakt. Voor de rest worden de broedende meeuwen bij Tata Steel tegenwoordig met rust gelaten. Een mooi resultaat van goed overleg. Een bijkomend voordeel: door de meeuwen op dit industrieterrein te laten broeden wordt mede voorkomen dat dat nog meer meeuwen in de dorpen op daken gaan broeden en daar weer tot klachten leiden en opnieuw bestrijdingsmaatregelen uitlokken.

■ *Chris Brunner*

In het najaar van 2020 start de vervolg vogelcursus

De geheel vernieuwde Vervolg Vogelcursus hebben we nu twee keer gedaan en was een groot succes. Daarom starten we deze cursus dit najaar weer. De Vervolg Vogelcursus sluit goed aan op de Basiscursus en laat de cursisten kennis maken met vogelonderzoek. De cursisten worden actief betrokken en voeren zelf een veldopdracht uit. De avonden zijn gevuld met uitleg over het veldwerk en bespreken van soorten. Niet de 80 algemeenste vogels van Nederland, we gaan ervan uit dat de deelnemers die redelijk kennen. Nu de wat minder algemene soorten. Door samen te oefenen met vogeltellingen, zoals een broedvogeltelling, een slaapplaatstelling en een trektelling, hopen we dat meer mensen het leuk gaan vinden om mee te doen aan de projecten van de Vogelwerkgroep en Sovon. De cursusleiders zijn: Steve Geelhoed, Eef van Huijssteeden, Berry van der Hoorn en Johan Stuart.

Data

De avonden zijn op de volgende maandagavonden: 28 september, 9 november, 14 december, 11 januari 2021, 8 maart en 12 april. De veldwerkdagen/excursies zijn op deze ochtenden: zaterdag 3 oktober, zaterdag 14 november, zaterdag 19 december, zondagmiddag 17 januari 2021, zaterdag 27 maart en zondag 18 april. De laatste dag sluiten we af met een excursie in de Kennemerduinen en met presentaties van de eigen veldopdracht in het Bezoekerscentrum.

Plaats

De avonden worden gehouden in de Haarlemmer Kweektuin, Kleverlaan 9 te Haarlem. In het witte gebouw recht tegenover het witte hek. Parkeren kan in parkeergarage Cronjé. De excursies zijn in de natuurgebieden rondom Haarlem.

Kosten en aanmelden

Leden van de Vogelwerkgroep betalen € 40 per persoon, niet-leden € 57,50. U kunt zich opgeven bij Claudi Boersbroek, liefst op het e-mailadres claudiboersbroek@kpnplanet.nl. Maak het bedrag over op NL78 INGB 0007225504 t.n.v. Claudi Boersbroek te Heemstede, o.v.v. Vervolg cursus 2020 en de naam van de cursist. **De inschrijving is pas definitief als de betaling binnen is.**